

TỔ CHỨC DẠY HỌC XƯỞNG ĐIỀU KHẮC
TRONG ĐÀO TẠO TÍN CHỈ
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP

TS. Lê Văn Huyền

Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp

Tác giả liên hệ: lehuyendieukhac@gmail.com

Ngày nhận: 13/01/2026

Ngày nhận bản sửa: 19/01/2026

Ngày duyệt đăng: 24/02/2026

DOI: 10.71192/176478cwguba

Tóm tắt

Bài viết tập trung nghiên cứu tổ chức dạy học xưởng điêu khắc trong đào tạo tín chỉ tại Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp. Trên cơ sở phân tích đặc thù của đào tạo thực hành nghệ thuật, bài viết làm rõ vai trò của xưởng học như không gian sáng tạo, nơi sinh viên trải nghiệm vật liệu, hình khối và phát triển tư duy tạo hình. Kết quả nghiên cứu cho thấy việc tổ chức học phần xưởng theo học chế tín chỉ góp phần nâng cao tính chủ động, khả năng tự học và trách nhiệm nghề nghiệp của sinh viên. Tuy nhiên, thực tiễn triển khai còn gặp khó khăn do hạn chế về thời lượng học phần, điều kiện cơ sở vật chất và phương thức quản lý. Qua đó, bài viết đề xuất các định hướng tổ chức dạy học xưởng phù hợp.

Từ khóa: Dạy học xưởng, điêu khắc, đào tạo tín chỉ, mỹ thuật ứng dụng.

Organizing Sculpture Studio Teaching in Credit-Based Education at the University of Industrial Fine Arts

Dr. Le Van Huyen

University of Industrial Fine Arts

Corresponding author: lehuyendieukhac@gmail.com

Abstract

This article examines the organization of sculpture studio teaching within the context of credit-based education at the University of Industrial Fine Arts. By analyzing the unique aspects of practical art education, the study highlights the importance of the studio as a creative environment where students can work with materials, explore spatial forms, and cultivate their sculptural thinking. The research findings demonstrate that structuring studio coursework according to a credit-based system promotes student autonomy, self-directed learning, and a sense of professional responsibility. However, the implementation faces challenges, including limited course duration, inadequate facilities, and management practices for the studios. Consequently, the article suggests several strategies to enhance the organization of sculpture studio teaching to better align with the principles of credit-based art education.

Keywords: Studio teaching, sculpture, credit-based education, applied arts.

1. Đặt vấn đề

Trong những năm gần đây, cùng với tiến trình đổi mới giáo dục đại học, mô hình đào tạo theo học chế tín chỉ đã được triển khai rộng rãi tại các trường đại học ở Việt Nam, trong đó, có Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp. Sự chuyển đổi này không chỉ tác động đến cấu trúc chương trình đào tạo, mà còn đặt ra những yêu cầu mới đối với phương pháp giảng dạy, cách thức tổ chức học tập và quản lý quá trình đào tạo. Đối với các ngành đào tạo nghệ thuật thực hành, đặc biệt là ngành Điêu khắc, việc tổ chức dạy học xưởng trong bối cảnh đào tạo tín chỉ trở thành một vấn đề vừa mang tính chuyên môn sâu, vừa mang ý nghĩa thực tiễn cấp thiết.

Dạy học xưởng điêu khắc là hình thức đào tạo đặc thù, giữ vai trò trung tâm trong việc hình

thành tư duy tạo hình, kỹ năng nghề nghiệp và năng lực sáng tạo của sinh viên. Khác với các học phần lý thuyết, hoạt động xưởng đòi hỏi không gian học tập chuyên biệt, thời gian thực hành liên tục và sự tương tác trực tiếp, thường xuyên giữa giảng viên và sinh viên. Trong mô hình đào tạo truyền thống, xưởng học được tổ chức theo tiến trình kéo dài, tạo điều kiện cho sinh viên trải nghiệm sâu quá trình sáng tác, từ hình thành ý tưởng, thử nghiệm vật liệu đến hoàn thiện tác phẩm. Tuy nhiên, khi áp dụng học chế tín chỉ, việc phân chia học phần, giới hạn thời lượng và yêu cầu linh hoạt về tiến độ học tập đã làm thay đổi đáng kể cách thức tổ chức dạy học xưởng.

Thực tiễn triển khai đào tạo tín chỉ tại Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp cho

thấy, dạy học xưởng điều khắc vừa có những thuận lợi nhất định, vừa bộc lộ nhiều khó khăn. Một mặt, mô hình tín chỉ giúp tăng tính chủ động của sinh viên, khuyến khích người học tự quản lý thời gian, chủ động nghiên cứu và lựa chọn hướng sáng tác phù hợp với năng lực cá nhân. Mặt khác, việc rút ngắn thời lượng học phần, sự phân tán lịch học và hạn chế về điều kiện cơ sở vật chất có thể ảnh hưởng đến chất lượng hoạt động xưởng, làm giảm tính liên tục và chiều sâu của quá trình sáng tác nghệ thuật.

Bên cạnh đó, yêu cầu đổi mới phương pháp giảng dạy trong đào tạo tín chỉ cũng đặt giảng viên trước những thách thức mới. Vai trò của giảng viên không chỉ dừng lại ở việc hướng dẫn kỹ thuật, mà còn phải chuyển mạnh sang vai trò định hướng, gợi mở và hỗ trợ sinh viên trong quá trình tự học và sáng tạo. Điều này đòi hỏi việc tổ chức dạy học xưởng phải linh hoạt hơn, chú trọng đến quá trình hơn là chỉ đánh giá kết quả cuối cùng, đồng thời, tạo dựng môi trường học tập giàu tương tác và đối thoại nghệ thuật. Theo Quy chế đào tạo đại học và cao đẳng hệ chính quy theo hệ thống tín chỉ của Bộ Giáo dục và Đào tạo: “Học chế tín chỉ là phương thức đào tạo lấy người học làm trung tâm, tạo điều kiện cho sinh viên chủ động xây dựng kế hoạch học tập phù hợp với năng lực cá nhân. Việc tổ chức giảng dạy theo tín chỉ đòi hỏi sự đổi mới đồng bộ về chương trình, phương pháp và đánh giá kết quả học tập” [1].

Trong bối cảnh đó, việc nghiên cứu tổ chức dạy học xưởng điều khắc trong đào tạo tín chỉ tại Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp có ý nghĩa quan trọng cả về lý luận và thực tiễn. Nghiên cứu không chỉ góp phần làm rõ những vấn đề đang đặt ra trong quá trình triển khai dạy học xưởng, mà còn hướng tới việc đề xuất các định hướng và giải pháp phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả đào tạo. Qua đó, góp phần phát huy vai trò của xưởng học như một không gian sáng tạo trung tâm, đáp ứng yêu cầu đào tạo nguồn nhân lực nghệ thuật có năng lực chuyên môn vững vàng, tư duy sáng tạo và khả năng thích ứng với thực tiễn nghề nghiệp trong bối cảnh giáo dục đại học hiện nay.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng phương pháp nghiên cứu lý luận giáo dục kết hợp với nghiên cứu thực tiễn đào tạo mỹ thuật nhằm làm rõ đặc điểm tổ chức dạy học xưởng điều khắc trong mô hình đào tạo theo học chế tín chỉ. Các phương pháp cụ thể bao gồm: phân tích - tổng hợp tài liệu liên quan đến đào tạo nghệ thuật và dạy học xưởng; khảo sát thực tiễn tổ chức giảng dạy tại Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp; quan sát quá trình học tập và sáng tác của sinh viên

trong xưởng; đồng thời, tổng kết kinh nghiệm giảng dạy của giảng viên. Trên cơ sở đó, bài viết đánh giá những thuận lợi, khó khăn và đề xuất giải pháp tổ chức dạy học xưởng điều khắc phù hợp với đặc thù đào tạo tín chỉ hiện nay.

3. Nội dung nghiên cứu

3.1. Đặc thù dạy học xưởng điều khắc trong đào tạo mỹ thuật ứng dụng

Dạy học xưởng điều khắc là hình thức đào tạo mang tính đặc thù cao trong các trường mỹ thuật ứng dụng, bởi đây là môi trường trực tiếp hình thành tư duy tạo hình, kỹ năng nghề nghiệp và năng lực sáng tạo của sinh viên. Khác với các học phần lý thuyết hay thảo luận, hoạt động xưởng đòi hỏi sự gắn kết chặt chẽ giữa không gian, thời gian, vật liệu và con người. Sinh viên không chỉ học cách sử dụng công cụ, xử lý chất liệu mà còn từng bước hình thành cảm xúc thẩm mỹ, khả năng quan sát, tư duy không gian và ngôn ngữ tạo hình ba chiều.

Trong đào tạo truyền thống, xưởng điều khắc thường được tổ chức theo tiến trình liên tục, với thời lượng kéo dài, cho phép sinh viên trải nghiệm đầy đủ các giai đoạn của quá trình sáng tác. Trần Văn Bình viết: “Trong đào tạo mỹ thuật ứng dụng, phương pháp giảng dạy không chỉ truyền đạt tri thức, mà còn phải khơi gợi tư duy sáng tạo, khả năng tự học và trải nghiệm cá nhân của người học. Vai trò của giảng viên cần được chuyển từ người hướng dẫn kỹ thuật sang người đồng hành trong quá trình sáng tác” [2]. Tuy nhiên, trong bối cảnh đào tạo theo học chế tín chỉ, đặc thù này chịu sự tác động rõ rệt. Việc chia nhỏ học phần, quy định số tín chỉ và khung thời gian học tập đã làm thay đổi cách thức tổ chức xưởng, đòi hỏi phải có những điều chỉnh phù hợp để không làm mất đi bản chất của hoạt động sáng tác nghệ thuật.

Tại Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp, dạy học xưởng điều khắc vừa mang tính đào tạo nghệ thuật thuần túy, vừa gắn với định hướng ứng dụng và nhu cầu thực tiễn xã hội. Điều này khiến xưởng học không chỉ là nơi sáng tác cá nhân, mà còn là không gian thử nghiệm ý tưởng thiết kế, gắn kết giữa nghệ thuật tạo hình và sản xuất. Vì vậy, việc tổ chức dạy học xưởng trong đào tạo tín chỉ cần đảm bảo hài hòa giữa yêu cầu học thuật, sáng tạo cá nhân và tính ứng dụng nghề nghiệp.

3.2. Tổ chức học phần xưởng điều khắc trong mô hình đào tạo tín chỉ

Trong mô hình đào tạo tín chỉ, học phần xưởng điều khắc được xác định là học phần thực hành cốt lõi, chiếm tỷ trọng lớn trong chương trình đào tạo ngành Điều khắc. Việc tổ chức học phần này cần được thiết kế khoa học,

linh hoạt nhưng vẫn đảm bảo tính liên tục của quá trình sáng tác. Thực tiễn cho thấy, nếu học phần xưởng chỉ được tổ chức trong thời gian ngắn, với mật độ học tập dày nhưng thiếu sự nối tiếp, sinh viên sẽ gặp khó khăn trong việc phát triển ý tưởng và hoàn thiện tác phẩm.

Một trong những yêu cầu quan trọng khi tổ chức học phần xưởng trong đào tạo tín chỉ là xác định rõ mục tiêu học tập theo từng giai đoạn. Mỗi học phần không nên đặt ra yêu cầu quá lớn về sản phẩm cuối cùng, mà cần chú trọng vào việc rèn luyện kỹ năng, phương pháp làm việc và tư duy sáng tạo. Việc phân chia học phần theo mức độ từ cơ bản đến nâng cao sẽ giúp sinh viên từng bước làm quen với chất liệu, kỹ thuật và ngôn ngữ tạo hình, đồng thời tạo nền tảng vững chắc cho các đồ án sáng tác chuyên sâu.

Bên cạnh đó, lịch học xưởng cần được sắp xếp hợp lý, hạn chế tình trạng phân tán thời gian và không gian học tập. Theo Nguyễn Thị Thu Hương: “Xưởng thực hành là không gian đặc thù của đào tạo mỹ thuật, nơi sinh viên học tập thông qua lao động sáng tạo trực tiếp. Hiệu quả dạy học phụ thuộc lớn vào mức độ tổ chức linh hoạt, khả năng tương tác và điều kiện cơ sở vật chất phục vụ thực hành” [3]. Trong điều kiện đào tạo tín chỉ, việc kết hợp giờ học chính khóa với thời gian tự học tại xưởng là giải pháp cần thiết. Sinh viên cần được tạo điều kiện sử dụng xưởng ngoài giờ lên lớp để duy trì mạch sáng tác, thử nghiệm vật liệu và hoàn thiện tác phẩm. Điều này đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường, khoa chuyên môn và giảng viên trong công tác quản lý và tổ chức xưởng học.

3.3. Phương pháp giảng dạy trong xưởng điêu khắc đáp ứng yêu cầu đào tạo tín chỉ

Phương pháp giảng dạy trong xưởng điêu khắc giữ vai trò then chốt trong việc nâng cao hiệu quả đào tạo theo học chế tín chỉ. Trong bối cảnh quyền chủ động học tập được trao nhiều hơn cho sinh viên, giảng viên không còn chỉ là người truyền đạt kỹ thuật, mà trở thành người hướng dẫn, định hướng và đồng hành trong quá trình sáng tạo. Điều này đòi hỏi giảng viên phải đổi mới phương pháp, từ cách giao nhiệm vụ đến cách đánh giá và phân hồi.

Một phương pháp hiệu quả trong dạy học xưởng là dạy học theo dự án và nhiệm vụ sáng tác mở. Thay vì yêu cầu sinh viên thực hiện những bài tập mang tính khuôn mẫu, giảng viên có thể đưa ra chủ đề gợi mở, cho phép sinh viên tự lựa chọn đề tài, chất liệu và cách thể hiện. Quá trình này giúp sinh viên phát huy tính chủ động, khả năng nghiên cứu và thử nghiệm những năng lực quan trọng trong đào tạo nghệ thuật ứng dụng. Theo Lê Anh Tuấn:

“Năng lực sáng tạo không hình thành một cách tự phát mà là kết quả của quá trình giáo dục có định hướng, trong đó, người học được đặt vào các tình huống sáng tác mở, được thử nghiệm, sai và tự điều chỉnh thông qua phản hồi mang tính học thuật” [4].

Ngoài ra, việc tăng cường hoạt động trao đổi, phê bình tác phẩm trong xưởng cũng góp phần nâng cao chất lượng dạy học. Các buổi thảo luận nhóm, trình bày ý tưởng và phản biện giúp sinh viên học hỏi lẫn nhau, mở rộng góc nhìn và điều chỉnh hướng sáng tác. Trong đào tạo tín chỉ, những hoạt động này cần được lồng ghép hợp lý vào tiến trình học phần, nhằm bù đắp cho hạn chế về thời lượng lên lớp và tăng cường tương tác học thuật trong xưởng.

3.4. Đánh giá kết quả học tập và những vấn đề đặt ra trong tổ chức dạy học xưởng

Đánh giá kết quả học tập trong dạy học xưởng điều khác là một nội dung phức tạp, đặc biệt trong bối cảnh đào tạo theo học chế tín chỉ. Thực tiễn cho thấy, việc đánh giá chỉ dựa trên sản phẩm cuối cùng chưa phản ánh đầy đủ năng lực và sự tiến bộ của sinh viên. Trong nghệ thuật điêu khắc, quá trình hình thành ý tưởng, thử nghiệm và điều chỉnh tác phẩm có giá trị không kém, thậm chí quan trọng hơn kết quả hoàn thiện.

Do đó, cần xây dựng phương thức đánh giá kết hợp giữa đánh giá quá trình và đánh giá sản phẩm. Các tiêu chí như mức độ tham gia xưởng, khả năng phát triển ý tưởng, tinh thần thử nghiệm và thái độ học tập cần được đưa vào hệ thống đánh giá. Việc sử dụng nhật ký sáng tác, hồ sơ học tập (portfolio) và thuyết trình ý tưởng là những hình thức phù hợp với đào tạo tín chỉ, giúp giảng viên theo dõi sát quá trình học tập của sinh viên.

Tuy nhiên, trong điều kiện cơ sở vật chất và nguồn lực còn hạn chế, việc tổ chức dạy học xưởng điều khác theo học chế tín chỉ vẫn còn nhiều khó khăn. Không gian xưởng, trang thiết bị và vật liệu chưa đáp ứng đầy đủ nhu cầu thực hành, ảnh hưởng đến hiệu quả đào tạo. Tại Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp, “Chương trình đào tạo ngành Điêu khắc được xây dựng theo học chế tín chỉ, chú trọng cân đối giữa kiến thức lý thuyết, kỹ năng thực hành và hoạt động xưởng. Các học phần thực hành giữ vai trò trung tâm trong việc hình thành tư duy nghệ thuật và năng lực sáng tác cá nhân” [5]. Vì vậy, cùng với việc đổi mới chương trình và phương pháp giảng dạy, cần có sự đầu tư đồng bộ về cơ sở vật chất và cơ chế quản lý, nhằm phát huy tối đa vai trò của xưởng học trong đào tạo tín chỉ tại Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp.

3.5. Giải pháp tổ chức dạy học xưởng điều khắc trong đào tạo tín chỉ

Để nâng cao hiệu quả tổ chức dạy học xưởng điều khắc trong đào tạo tín chỉ, cần triển khai đồng bộ một số giải pháp mang tính cụ thể và khả thi, phù hợp với đặc thù đào tạo nghệ thuật thực hành.

Trước hết, cần thiết kế các học phần xưởng theo hướng tăng cường thời lượng thực hành liên tục, hạn chế tình trạng chia nhỏ thời gian học tập trong tuần hoặc trong học kỳ. Việc tổ chức học phần theo các đợt học tập trung sẽ giúp sinh viên duy trì mạch sáng tác, đảm bảo quá trình hình thành và hoàn thiện tác phẩm không bị gián đoạn.

Bên cạnh đó, việc tổ chức dạy học xưởng cần linh hoạt kết hợp giữa hướng dẫn trực tiếp tại xưởng và hoạt động tự học, tự nghiên cứu của sinh viên dưới sự định hướng của giảng viên. Giảng viên không chỉ đóng vai trò truyền đạt kỹ năng, mà còn là người tư vấn, phản biện, đồng hành cùng sinh viên trong suốt quá trình sáng tác.

Công tác đánh giá kết quả học tập cần được đổi mới theo hướng coi trọng cả quá trình và sản phẩm cuối cùng. Việc đánh giá nên dựa trên mức độ tiến bộ, ý thức lao động nghệ thuật, khả năng giải quyết vấn đề tạo hình và chất lượng tác phẩm, thay vì chỉ tập trung vào kết quả cuối kỳ.

Ngoài ra, cần tăng cường công tác quản lý xưởng học thông qua việc xây dựng kế hoạch sử dụng xưởng hợp lý, đảm bảo điều kiện cơ sở vật chất, an toàn lao động và môi trường sáng tác. Việc gắn kết hoạt động dạy học xưởng với thực tiễn sáng tác, triển lãm và nhu cầu xã hội cũng góp phần nâng cao năng lực nghề nghiệp và khả năng thích ứng của sinh viên sau khi tốt nghiệp.

4. Trao đổi và thảo luận

Từ những phân tích về đặc thù dạy học xưởng điều khắc và thực tiễn tổ chức đào tạo theo học chế tín chỉ tại Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp, có thể nhận thấy rằng việc triển khai mô hình đào tạo này trong lĩnh vực nghệ thuật thực hành vừa tạo ra những cơ hội đổi mới, vừa đặt ra nhiều vấn đề cần được tiếp tục trao đổi và thảo luận. Phạm Minh Đức viết: “Đánh giá trong đào tạo mỹ thuật cần chú trọng đến quá trình sáng tạo, mức độ tiến bộ và tư duy cá nhân của sinh viên, thay vì chỉ tập trung vào sản phẩm cuối cùng. Đây là yêu cầu tất yếu khi áp dụng học chế tín chỉ cho các ngành nghệ thuật” [6]. Những vấn đề này không chỉ liên quan đến kỹ thuật tổ chức đào tạo, mà còn gắn với quan niệm về giáo dục nghệ thuật và vai trò của xưởng học trong việc hình thành năng lực nghề nghiệp cho sinh viên.

Một nội dung đáng chú ý là mối quan hệ giữa tính linh hoạt của đào tạo tín chỉ và yêu cầu tính liên tục của quá trình sáng tác trong xưởng điều khắc. Đào tạo tín chỉ cho phép sinh viên chủ động lựa chọn học phần và sắp xếp tiến độ học tập, tuy nhiên, sự linh hoạt này có thể dẫn đến tình trạng gián đoạn mạch sáng tác nếu việc tổ chức học phần thiếu tính liên thông. Thực tiễn cho thấy, khi các học phần xưởng được thiết kế rời rạc, sinh viên thường gặp khó khăn trong việc phát triển ý tưởng dài hơi và hoàn thiện tư duy tạo hình. Do đó, cần thảo luận sâu hơn về việc xây dựng các cụm học phần xưởng có tính kế tiếp, tạo điều kiện để sinh viên duy trì và phát triển liên tục quá trình sáng tác.

Bên cạnh đó, vai trò của giảng viên trong dạy học xưởng theo học chế tín chỉ cũng cần được nhìn nhận lại. Khi sinh viên được trao nhiều quyền chủ động hơn, giảng viên không còn giữ vai trò chỉ đạo trực tiếp như trong mô hình truyền thống, mà chuyển sang vai trò hướng dẫn, cố vấn và phản biện. Điều này đòi hỏi giảng viên phải có năng lực sư phạm linh hoạt, khả năng gợi mở tư duy và chấp nhận sự đa dạng trong cách tiếp cận sáng tác của sinh viên. Trong thực tế, sự khác biệt về quan điểm nghệ thuật giữa giảng viên và sinh viên đôi khi trở thành rào cản, nếu không được xử lý trên tinh thần đối thoại và tôn trọng cá tính sáng tạo của người học.

Một vấn đề khác cần được thảo luận là phương thức đánh giá trong dạy học xưởng điều khắc. Việc đánh giá chủ yếu dựa trên sản phẩm cuối cùng chưa phản ánh đầy đủ quá trình học tập và sáng tạo của sinh viên. Trong đào tạo tín chỉ, yêu cầu minh bạch và định lượng hóa kết quả học tập đôi khi mâu thuẫn với tính linh hoạt và cảm tính của nghệ thuật. Vì vậy, cần tiếp tục trao đổi về các tiêu chí đánh giá phù hợp, kết hợp giữa đánh giá định tính và định lượng, giữa đánh giá của giảng viên và tự đánh giá của sinh viên, nhằm phản ánh đúng bản chất của hoạt động sáng tác.

Ngoài ra, điều kiện cơ sở vật chất và cơ chế quản lý xưởng học cũng là vấn đề không thể bỏ qua. Việc mở rộng thời gian sử dụng xưởng, tăng cường hỗ trợ vật liệu và xây dựng quy chế quản lý linh hoạt sẽ góp phần nâng cao hiệu quả dạy học trong đào tạo tín chỉ. Tuy nhiên, những giải pháp này đòi hỏi sự đầu tư và phối hợp đồng bộ từ phía nhà trường, khoa chuyên môn và giảng viên.

Từ những trao đổi trên có thể thấy, tổ chức dạy học xưởng điều khắc trong đào tạo tín chỉ là một quá trình phức tạp, cần được tiếp cận từ nhiều góc độ. Việc tiếp tục nghiên cứu, thảo luận

và điều chỉnh mô hình tổ chức dạy học xưởng phù hợp với đặc thù nghệ thuật sẽ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo ngành Điêu khắc tại Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp trong bối cảnh đổi mới giáo dục đại học hiện nay.

5. Kết luận

Việc tổ chức dạy học xưởng điều khắc trong bối cảnh đào tạo theo học chế tín chỉ tại Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp cho thấy đây là một hướng đi phù hợp với xu thế đổi mới giáo dục đại học hiện nay, đặc biệt đối với các ngành đào tạo mang tính thực hành - sáng tạo. Thông qua quá trình nghiên cứu lý luận kết hợp với khảo sát thực tiễn giảng dạy, có thể khẳng định rằng mô hình tín chỉ đã và đang tạo ra những chuyển biến tích cực trong cách thức tổ chức học tập, vai trò của giảng viên cũng như phương thức tiếp cận sáng tác của sinh viên ngành Điêu khắc.

Trước hết, đào tạo theo tín chỉ góp phần thúc đẩy tính chủ động và ý thức tự học của sinh viên trong môi trường xưởng. Sinh viên không còn phụ thuộc hoàn toàn vào sự chỉ dẫn trực tiếp của giảng viên mà được khuyến khích xây dựng kế hoạch học tập, lựa chọn hướng tiếp cận đề tài và tự chịu trách nhiệm với tiến trình sáng tác của mình. Điều này đặc biệt có ý nghĩa trong đào tạo Điêu khắc, khi tư duy cá nhân, trải nghiệm chất liệu và khả năng tìm tòi hình thức biểu đạt là những yếu tố cốt lõi của năng lực sáng tạo.

Bên cạnh đó, việc thiết kế học phần xưởng theo cấu trúc tín chỉ đã tạo điều kiện linh hoạt trong phân bổ nội dung, kết hợp giữa lý thuyết, thực hành và thảo luận

chuyên môn. Môi trường xưởng không chỉ là nơi rèn luyện kỹ năng tạo hình mà còn trở thành không gian học tập mở, nơi sinh viên trao đổi ý tưởng, phản biện tác phẩm và hình thành tư duy nghệ thuật thông qua tương tác nhóm. Vai trò của giảng viên cũng được chuyển dịch từ người truyền đạt sang người hướng dẫn, định hướng và hỗ trợ quá trình sáng tạo, phù hợp với yêu cầu đào tạo lấy người học làm trung tâm.

Tuy nhiên, nghiên cứu cũng cho thấy một số hạn chế cần được nhìn nhận một cách nghiêm túc. Thời lượng học phần trong khuôn khổ tín chỉ đôi khi chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu của các bài tập điều khắc có quy mô lớn hoặc đòi hỏi quá trình lao động kéo dài. Điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị xưởng và vật liệu thực hành còn chưa đồng bộ, ảnh hưởng đến hiệu quả học tập và khả năng triển khai ý tưởng của sinh viên. Ngoài ra, phương thức đánh giá trong đào tạo tín chỉ vẫn cần tiếp tục điều chỉnh để phản ánh đúng quá trình sáng tạo, không chỉ dừng lại ở kết quả cuối cùng của tác phẩm.

Từ những phân tích trên, có thể kết luận rằng việc tổ chức dạy học xưởng điều khắc theo học chế tín chỉ là hướng tiếp cận đúng đắn, song cần được hoàn thiện đồng bộ từ chương trình, phương pháp giảng dạy đến điều kiện thực hiện. Việc tiếp tục nghiên cứu, điều chỉnh và đầu tư cho mô hình này sẽ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, phát triển năng lực sáng tạo và đáp ứng yêu cầu nguồn nhân lực nghệ thuật trong bối cảnh đổi mới giáo dục và hội nhập hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- [1] Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Quy chế đào tạo đại học và cao đẳng theo hệ thống tín chỉ*. Hà Nội: Nxb Giáo dục, 2007.
- [2] Trần Văn Bình, *Đổi mới phương pháp giảng dạy trong đào tạo mỹ thuật ứng dụng*. Hà Nội: Nxb Mỹ thuật, 2015.
- [3] Nguyễn Thị Thu Hương, “Dạy học thực hành trong đào tạo mỹ thuật ở các trường đại học hiện nay,” *Tạp chí Giáo dục Nghệ thuật*, số 23, tr. 45-50, 2017.
- [4] Lê Anh Tuấn, *Giáo dục nghệ thuật và phát triển năng lực sáng tạo*. Hà Nội: Nxb Đại học Sư phạm, 2019.
- [5] Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp, *Chương trình đào tạo ngành Điêu khắc (hệ đại học chính quy)*. Hà Nội, 2020.
- [6] Phạm Minh Đức, “Đánh giá kết quả học tập trong đào tạo mỹ thuật theo học chế tín chỉ,” *Tạp chí Khoa học Nghệ thuật*, số 12, tr. 60-66, 2021.